

Gedenkstätten für die Opfer
des Nationalsozialismus in Polen
und Österreich

Bestandsaufnahme und Entwicklungsperspektiven

Bogusław Dybaś / Tomasz Kranz
Irmgard Nöbauer / Heidemarie Uhl
(Hrsg.)

PETER LANG
EDITION

Inhaltsverzeichnis

Vorwort	9
Wstęp	13

I. Geschichte / Historia

Krzysztof Antończyk

Auschwitz-Birkenau und Mauthausen-Gusen im System der nationalsozialistischen Konzentrationslager: Eine Vergleichsanalyse	17
Auschwitz-Birkenau i Mauthausen-Gusen w systemie nazistowskich obozów koncentracyjnych: analiza porównawcza	39

Marcin Owsinski

Stutthof 1939 – 1945, eine etwas andere Geschichte...	43
Stutthof 1939 – 1945, trochę inna historia...	70

Jan Gryta

Gedenkstätten in den nationalsozialistischen Vernichtungslagern in den von Deutschland besetzten polnischen Gebieten. Die Geschichte der Erinnerung bis zum Jahr 1968	71
Miejsca pamięci w dawnych nazistowskich obozach zagłady zlokalizowanych na ziemiach polskich. Historia upamiętnienia do roku 1968	90

Danuta Olesiuk

Zwischen Konservierung und Rekonstruktion: Die Gestaltung der Kulturlandschaft am Beispiel des Staatlichen Museums in Majdanek	93
Między konserwacją a rekonstrukcją — kształtowanie krajobrazu kulturowego na przykładzie Państwowego Muzeum na Majdanku	113

Bertrand Perz

- Die KZ-Gedenkstätte Mauthausen: Nachnutzungen
eines Konzentrationslagers im historischen Rückblick 117
- Miejsce Pamięci KZ-Mauthausen: funkcjonowanie dawnego obozu
koncentracyjnego w ujęciu historycznym 132

Rudolf A. Haunschmied

- Die Bevölkerung von St. Georgen/Gusen und Langenstein. Umgang
mit der Lagergeschichte, Ablehnung und Initiativen zur Bewahrung . 135
- Ludność St. Georgen/Gusen i Langenstein. Obcowanie z historią
obozu, odrzucenie oraz inicjatywy zachowania pamięci 170

II. Heute und morgen: Theorie, Konzepte, Umsetzung / Dzisiaj i jutro: teoria, koncepcje, realizacja

Heidemarie Uhl

- Gedenkstätten und Erinnerungskultur 173
- Miejsca pamięci i kultura pamiętania 185

Piotr M. A. Cywiński

- Auschwitz — *pars pro toto* 187
- Auschwitz — *pars pro toto* 196

Tomasz Kranz

- Zur Neukonzeption der Außengestaltung
der Gedenkstätte Majdanek 199
- O nowej koncepcji ekspozycji plenerowej Muzeum na Majdanku 216

Christian Dürr / Robert Vorberg

- Die Neugestaltung der KZ-Gedenkstätte Mauthausen.
Voraussetzungen, Konzeption und Umsetzungsschritte 221
- Nowy kształt Miejsca Pamięci KL Mauthausen. Założenia, koncepcje
i kierunki realizacji 239

Marie Magdalena Rest

- Der Kontext als Subtext — Versuch einer Verortung
von Geschichtsdarstellungen 241
- Kontekst jako podtekst — próba umiejscowienia
historycznych wyobrażeń 261

Piotr Chruścielski

- Video-Berichte der ehemaligen Häftlinge des Konzentrationslagers
Stutthof als museumspädagogische Herausforderung 263
- Widorelacje byłych więźniów obozu koncentracyjnego Stutthof
jako wyzwanie muzealno-pedagogiczne 273

Andrzej Kacorzyk

- Wege nach Auschwitz: Eine statistische und soziologische
Besucheranalyse 277
- Drogi do Auschwitz: analiza statystyczna i socjologiczna
odwiedzających 292

Paweł Sawicki

- Auschwitz im medialen Diskurs 295
- Auschwitz w dyskursie medialnym 303

Irene Leitner

- Lern- und Gedenkort Hartheim — Lernen über Geschichte
und Gegenwart 305
- Miejsce pamięci i centrum edukacyjne Zamek Hartheim: edukacja
o przeszłości i teraźniejszości 323

Yariv Lapid / Christian Angerer / Maria Ecker

- „Was hat es mit mir zu tun?“ Das Vermittlungskonzept
an der Gedenkstätte Mauthausen 327
- „Co to ma wspólnego ze mną?“ O nowej koncepcji przekazu w miejscu
pamięci Mauthausen 335
- Über die Autoren 337

